

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 275 (566) N. Telephone: EVERgreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., GRUODŽIO-DECEMBER 2 D.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Po Muncheno taikos
Naujos politinės gairės
Karas ar taika Europoje
Sovietų pranašavimai

J. KROŽE

Po Muncheno taikos sutarties, kaip galima buvo tikėtis, Europoje keičiasi tarptautiniai politiniai frontai. Anksčiau Europoje buvo dvi dominuojančios didžiųjų valstybių grupės, kurios pasidalino šitaip: Anglija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga, ir Vokietija, Italija ir Lenkija. Dabar jau matyti tų dviejų frontų persiorganizavimo ir persiformavimo pradžia.

Berlyno ir Romos vadinamoji "ašis" principu pasilieka, kaip buvusi tik su dalinu Romos pakrypimu į Anglijos pusę; Vokietijai pareiškus norą draugingai gyventi ir baigti seną, beveik tradicinį ginčą ir neapykantą su Prancūzija, dabartinis Ministras Pirmininkas Daladier norėtų nutraukti karą sutartį su Sovietais ir daugiau bendradarbiauti su Vokietija; Lenkija, kuri oficialiai vis dar palaiko artimus santykius su Vokietija, po nevykusių bandymų paimti dalį Čekoslovakijos rusinų ir sudaryti bendrą sieną su Vengrija, dabar atnaujino savo pasizadėjimą nekariauti su Rusija ir nori sudaryti stiprų koridorį nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, kuris skirtų Vokietijai nuo Rusijos ir užkeistų kelią vokiečių norui sukurti nepriklausomą, bet Vokietijos dominuojamą Ukrainą. Anglija tuo tarpu aiškiai nepasizako nei už viena, nei už kitą pusę, nors šiomis dienomis Chamberlainas užtikrinio Prancūzijai, kad Anglija visuomet bus jos pusėje. Jos politikos pagrindas yra "garbinga taika", laisva prekyba ir savo imperijos apsaugojimas, taip pat lygsvaros išlikymas Europoje.

Versalio sutarties panaikinimas, Vokietijos apsiginklavimas, Etiopijos užkariavimas, karas Ispanijoje, Kinijos-Japonijos karas, Čekoslovakijos sudėty prijungimas prie Vokietijos, apsiginklavimas ir daugelis smulkesnių įvykių, vienas po kito, laipsniškai sudarė tokias sąlygas, kad Europos politika turi keistis, Munchene Hitlerio, Chamberlaino, Mussolinio ir Daladier pasitarimas davė pradžia naujai politinei orientacijai Europoje.

Kad šis politinių gairių pakeitimas Europoje yra tik užuomazgos stadijoje, tai sunku pasakyti, kuo jis galutinai baigsis. Daug priklauso nuo Prancūzijos šiandieninių įvykių, nuo Lenkijos Vokietijos santykių ir nuo Sovietų Rusijos, kuri visokiais būdais bandys sulaukyti Vokietijos ir Italijos pastangas ją visai izoliuoti iš valstybių šeimos tarpo.

Baltijos ir kitų mažųjų valstybių politinė kryptis turės taip pat keistis, pagal didžiųjų valstybių politiką, nors jos kaip ir praityje dės visas pastangas laikytis neutraliai.

Ar šis Europos politinių gairių keitimas ves prie karo ar taikos, parodys tik ateitis, nors Sovietų Sąjungoje aiškiai pranašaujama ir net nurodoma datos kada kuri valstybė žus. Jų manymu totalitarinės valstybės nori užkariauti visą pasaulį. Ta proga nurodo, kad Vengrija ir Lenkija bus užkariautos 1939 metais, Rumu-

Prancūzijos streiko metu. — Prancūzijos Darbo Konfederacijai pašaukus į streiką 5,000,000 darbininkų, vyriausybė pašaukė kariuomenę tvarkai palaikyti. Streiką Konfederacija pralaimėjo.

PRANCŪZŲ DARBO KONFEDERACIJOS STREIKAS NEPAVYKO

Iš 5,000,000 darbininkų, tik vienas milijonas išėjo į streiką; didelių riaušių nebuvo

AMERIKOS LEIDYKLA IŠSIVERTĖ ST. ZOBARSKO APYSAKĄ

KLAIPĖDA. — Šiomis dienomis viena J.A.V. leidykla per Amerikos Raudonąjį Kryžių kreipėsi į rašytoją Zobarską, kad jis sutiktų leisti tai leidyklai spausdinti jo apysaką "Dalgijų muzika" (iš knygos "Ganyklų Vaikai") jos leidžiamoje knygoje, kurioje bus pateikta viso pasaulio jaunimo literatūros kūrinių. Minėtąją Zobarskio apysaką leidykla jau išvertusi. Be to, ta apysaka jau buvo išspausdinta Raudonojo Kryžiaus Lygos leidinyje.

DU PUSLICIAI IŠGELBĖJO ŽMOGŲ NUO KULKOS

KAUNAS. — Viename Kauno apskritys miestelyje šiomis dienomis įsigėręs N. iš revolviro šovė į B. Vienu šūviu jam sužeidė ranką, o kitas šūvis pataikė į priešakinę kūno dalį. Bet laimė, kad kulka pataikė į švarką buvusią pinigine, kurioje buvo du pusliciai. Kulka puslicius gerokai sulenkė, bet žmogus antruoju šūviu ne tik nenušautas, bet ir nesužeistas.

Baltijos Lloydas pastatė 6 naujus baidokus

KLAIPĖDA. — Lietuvos Baltijos Lloydas neseniai Lietuvoje pastatė šešis naujus baidokus prekėms gabenti Nemunu iš Klaipėdos į Kauną ir kitus Nemuno uostus. Prie baidokų statybos dirbo apie 100 darbininkų. Pagyvėjus prekybai su užsieniu Lietuvai reikia ir daugiau baidokų. Lietuvos baidokai kai kada net išnuomuojami ir vokiečių firmoms prekės gabenti į Tilžę.

— Vilniuje areštavo 17 asmenų su atvežtu iš Lietuvos kontrabandiniu tabaku.

nija ir Jugoslavija bus "sutarčios" 1940 m., Prancūzija, Belgija, Olandija, Danija ir Šveicarija bus užpultos 1941 metais, o karas prieš Sovietų Sąjungą prasidės 1941 metais rudenį.

Bet Chamberlainas ir Daladier tikisi, kad karo nebus bent iki jie bus gyvi.

PREZIDENTAS KVIEČIA UŽSIENIEČIUS Į PASAULINĘ PARODĄ

WASHINGTON, gruodžio 1 d. — Jungtinių Valstybių Prezidentas Rooseveltas paskelbė specialę proklamaciją, kurioje visus draugingus Jungtinėms Valstybėms žmones kviečia ateinančiais metais atvykti į Ameriką aplankyti New Yorko Pasaulinę Parodą ir Tarptautinę Parodą San Francisco mieste. Jis taip pat ragina visus Amerikos gyventojus tose porodose atsikvėpti ir draugingai priimti užsieniečius.

New Yorko pasaulinė paroda bus atidaryta ateinančių metų balandžio 30 d., o San Francisco tarptautinė paroda atidaryta vasario 18 d.

IŠ NEMUNO NORI IŠIMTI NUGRIMZDUSĮ RUSIJOS TILTĄ

KAUNAS. — Siemet ties Kaunu buvo įvykdyti stambesni Nemuno vagos reguliavimo darbai. Nuo Aleksoto iki Geležinkelių tilto pastatyta keliolika bunų, kurios vandenį nukreips į upės vidurį. Nemuno vagos reguliavimo darbai ties Kaunu buvo atlikti platesniu mastu, nes pernai ir šiemet upė buvo tiek nusekusi, kad kai kur jau negalėjo praplaukti garlaiviai. Kai kurių inžinierių apskaičiavimu Nemuno dugnas ties Kaunu vis kyla. Tai įvyksta dėl sunašamo smėlio, o daliniai ir dėl upės krantų, kurie aukščiau Kauno beveik dar netvarkyti. Be to, prie Nemuno kilimo ties Kaunu prisidėjo nugrimzdęs rusų tiltas.

Prieš daugiau kaip 23 metus rusai besitraukdami iš Kauno susprogdino geležinkelio tiltą. Mačiusieji tą sprogdinimą kaurniečiai pasakoja, kad rusai tam tikslui sunaudoję daug pirotechnikos ir kt. sprogdinimo medžiagos. Po kelių baidžių sprogdinimų, per kuriuos išbyrėjo aplinkinių namų langai, milžiniško tilto griaučiai susiūbavo ir apie 800—1,000 to geležies ir betono nugrimzdė į vandenį. Tai atsitiko 1915 m. rugpjūčio mėn. pradžioje.

Dalį tilto vokiečiai iškėlė, bet apie 500 tonų paliko vandenyje. Dabar Lietuva planuoja likusią geležies dalį iškelti, kad ji toliau nepakenktų Nemuno vagos ir gėlmės reguliavimui.

Nuo metų pradžios ligi šio laiko "Pienocentras" jau išvežė 86,229,648 kiaušinius, o praėjusiais metais per tą patį laiką jų buvo išvežta — 73,425,528.

KLAIPĖDOS VOKIETININKAI IŠVYKO Į KARALIAUČIŲ

KLAIPĖDA. lapkričio 30 d. — Šiomis dienomis 60 vokiečių sportininkų veteranijos gydytojo Neumanno vadovaujami išvyko į Karaliaučius rungtynių. Be to, direktorijos nariai Baldžius ir Zygaudas lankėsi Berlyne ekonominiams ir politiniams klausimais tartis.

KLAIPĖDOS KRAŠTO LIETUVIAI PROTESTUOJA

KLAIPĖDA. lapkričio 30 d. — Lietuviškųjų kandidatų sąrašų atstovai pareiškė Seimelio Rinkimų Komisijos pirmininkui griežtą protestą dėl įstatymų laužymo, sudarant rinkimų sąrašus. Lietuvių atstovas Seimelyje p. Kybrancas kalbėdamas Pagėgiuose pareiškė, kad klaidėčių noras yra visados būti Nepriklausomos Lietuvos dalmi.

UZDARĖ VILNIUI VADUOTI SĄJUNGĄ

KAUNAS, lapkričio 30 d. — Vadovaudamasis valstybės ir tautos reikalų sumetimais Vidaus Reikalų Ministras uždarė Vilniui Vaduoti Sąjungą.

I KAUNĄ ATVYKO LENKŲ EKONOMINĖ DELEGACIJA

Kaunas. — Lapkričio 28 d. atvyko lenkų delegacija ekonominiams deryboms.

Danijos Charge D'affaires Worsaae dovana Iškėmė gimnazijai

KAUNAS. — Danijos charge d'affaires Worsaae, lydimas Danijos direktoriaus dr. Christensen ir Vidurio Mokslo Departamento direktoriaus L. Vaitiekūno, šių metų rugsėjo mėn. lankėsi Ukmergės valst. gimnazijoje. Gražūs gimnazijos rūmai, rimtai dirbamas darbas ir graži gimnazijos jaunomenė Worsaae padarė didelį įspūdį, ir jis ta proga pažadėjo dovanoti vienam gimnazijos VIII klasės berniukui ir vienai tos klasės mergaitei, kurie mokslo metų gale gaus geriausią lietuvių kalbos pažymį, po sidabrinę taurę. Šias taurės Worsaae gimnazijai jau atsiuntė.

ITALAI REIKALAUJA IŠ PRANCŪZŲ SAVOY, KORSIKOS IR TUNIŠO

Ciano Seime pareiškė, kad čekų krizės metu Italija ir Vokietija buvo pasirošusios karui

ROMA, Italija, gruodžio 1 d. — Italijos Užsienių Reikalų Ministras Ciano vakar kalbėdamas Italijos Seime pranešė, kad Italija ir Vokietija buvo pasirošusios karui Čekoslovakijos krizės metu. Jis pareiškė, kad Italija tuo metu buvo pašaukusi apie 300,000 vyrų į kariuomenę, sumobilizavusi savo karo laivyną Viduržemio jūroje ir paruošę puolimui apie 2,000 karo lėktuvų. Jo kalba klausytojų tarpe sukėlė tokio

didelio entuziazmo, kad kai kurie atstovai pradėjo šaukti "Mes norime Tuniso", "Paimkime Korsiką!", "Reikalaukime gražinti mums Savoy!" ir taip toliau. Visos tos teritorijos dabar yra Prancūzijos.

Vėliau Romos gatvėse įvyko juodmaršinių demonstracija prieš Prancūziją. Seimo posėdyje, kaip stebėtojas dalyvavo ir naujasis Prancūzijos pasiuntinys Poncet.

RUMUNIJOJE NUŽUDYTAS LENKAS—RUMUNŲ FAŠISTŲ VADAS

Rumunijos karalius Karolius sulauko visus fašistus, kurie krašte ruošė sukilimą

BUCHAREST, Rumunija, gruodžio 1 d. — Rumunijos policijai ir kalėjimo sargai gabenant Rumunijos fašistų vadą Corneliu Zelea Codreanu į kalėjimą, miške juos užpuolė Codreanu draugai, kurie bandė jį išgelbėti, bet policija į užpuolikus pradėjo šaudyti. Susišaudymo metu pats fašistų vadas Codreanu ir tryliką jo pasekėjų užmušė.

Codreanu nėra rumunas bet lenkas ir jo tikroji pavardė yra Zelinskis.

Ryšium su tuo įvykiu Rumunijos karalius Karolius tuojau išėmė griežtų priemonių krašte palaikyti tvarką ir sulaukyti bet kokius bandymus nuvertinti dabartinę Rumunijos valdžią. Visi žinomieji Rumunijos fašistai sulaukomi.

VILYCIA NUŠOVĖ 1,800 SVARŲ LOKĮ

MOOSONEE, Ont., Canada, gruodžio 1 d. — Šiomis dienomis žiaurinėje Ontario provincijos dalyje, Canadoje, 14 metų amžiaus Chicagos gyventojas, lanku ir vilyčia nušovė 1,800 svarų mešką. Dvi vilyčios pataikė meškai ir krūtinę, o viena į širdį.

Karaliaus sesuo ištaka. — Egipto karaliaus sesuo princesė Fawzia, netrukus žada ištėkti už Irano sosto įpėdinio Pahlavi.

KSAVERUI VANAGELIUI STATYS PAMINKLĄ

KAUNAS. — Skulptorius Antanas Aleksandravičius šiomis dienomis baigė lipdyti mirusio Lenkijoje poeto Ksavero Vanagėlio biustą. Šis biustas išsiųstas į Dzūkų kraštą ir bus panaudotas šio poeto paminklui statyti ateinančių metų pavasarį.

I kur draudžiama siūsti buv. Austrijos ir Čekoslovakijos pinigų vienetus

KAUNAS. — Ryšium su Austrijos ir Sudetijos prijungimu prie Vokietijos, į tuos kraštus be Vokietijos išleisti banknotų bei metalinių pinigų draudžiama taip pat siūsti buv. Austrijos ir Čekoslovakijos išleistus pinigų vienetus.

PRADĖJO VEIKTI VESUVIJAUS UGNIAKALNIS

ROMA, Italija, gruodžio 1 d. — Vakar Vesuvijaus ugniakalnis pradėjo žymiai smarkiau veikti. Ekspertai mano, kad gali įvykti naujas išsiveržimas.

ORAS

Numatoma: Giedra. Mažas pasikeitimas temperatūroje. Saulė teka 7:01, elidžiai 4:30. Dienos ilgis 9 val. 27 min.

Ir Jungtinių Valstybių so stinė Washingtonas, nukentėjo nuo vėliausios sniego pūgos.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by

Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates: Brooklyn ir užieniuose: \$7.00, Metams \$3.75, Pusei metų \$2.00, Triims mėnesiams \$1.65, Vienam mėn. \$0.90

Vitalis reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vredėjas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius

LENKIJOS SUSITARIMAS SU RUSIJA

Varšuvos žinios skelbia, kad tarpe Lenkijos ir Sovietų Sąjungos nepuolimo sutartis prailginta dar keliems metams. Tačiau pranešimai iš Rygos skelbia, kad Lenkija stačiai susitarė su Rusija kovoti prieš Vokietijos užsimojimą įkurti nepriklausomą Ukrainą.

Jei šitie iš Rygos pranešimai teisingi, tai reikėtų pradžia sudarymui anti-vokiško bloko. Tas taipgi reikėtų ir pradžia rungtynių tarpe Lenkijos ir Vokietijos. Hitleris negali pakeisti jokių sutarčių su Sovietų Sąjunga.

Sitos lenkų užsienio politikos naujos gairės pilnai suprantamos. Vokietijos saskaitos su Lenkija dar nesuvestos dėl Lenkų Karidoriaus, Dancigo ir Gdynės. Čia vėl Hitleris neslepia savo tikslų sudaryti Vokietijos globoje nepriklausomą Ukrainą, suvienijant visas tris tautos dalis: Sovietų Ukrainą, Lenkijos Ukrainą ir Čekoslovakijos rusinus.

Taigi lenkai puikiai supranta, kad įvykdžius Vokietijai nepriklausomą Ukrainos planą, Lenkija atsidurtų visiškai Vokietijos malonėn, jau nekalbant apie atėmimą iš Lenkijos turtingos Ukrainos teritorijos.

Vadinasi, jau pamiršta tik prieš porą mėnesių Maskvos grūdinimai Lenkijai net diplomatinį santykių nutraukimu už Lenkijos žygius prieš Čekoslovakiją.

Prasidedančios tarpe lenkų ir vokiečių rungtynės gal bus naudingos Lietuvai. Ir vieni ir kiti norėdami Lietuvą turėti sau drauginga, gal paliks mūsų senąją tėvynę ramybėje.

SPAUDOS APŽVALGA

Geria iš Prispiaudyto Šulinio

Naujoji Gadynė rašo: "1933 metais komunistų Internacionalas išbraukė iš partijos L. Prūseika ir kvietė sąmoningus lietuvius darbininkus tuojau ir ant visados nutraukti ryšius su juo".

A. Bimba tuo laiku parašė knygėlę, kurioje lietuviams darbininkams aiškino kaip Leninas mokė pažinti ir kovoti su "oportunistais". Joje Prūseika nurodomas vienu tu oportunistų ir bimbišku stilium sakoma: "Prūseika kaip žaltys raitosi prisitaikyti prie darbininkų ir buržuazijos, tikslu sekmingiau išdavinėti darbininkus buržuazijai".

Bet... Prūseika "išsispaviejojo" ir vėl į dvasią šventą grįžo. Vilnis jam surengė 35 metų literatinio darbavimosi paminėjimą ir Laisvės redakcija (kurioje Bimba dirba) pasisuntė "pasveikinimo telegramą".

Lietuvos Pažanga

Chicagietis kun. Briška, grįžęs iš Lietuvos, savo parapijoms pareiškė: "Per 20 nepriklausomybės metų Lietuva padarė didelės pažangos. Įsivaizduokite, pirmasis nepriklausomybės metais Kaunas turėjo 60,000 gyventojų, o šiandien turi 160,000. Ūkininkai patenkinti ir valdžia gerai tvarkosi. Man neišrodo, kad Hitleris Lietuvoje pultų. Lietuva padarys tam tikras sąlygas".

Kun. Briška pasižymi dar tuo, kad savo bažnyčion griežtai atsako įvesti anglų kalba pamokslus, kurie yra kartus šiuo dienų faktas daugelyje "lietuviškų" bažnyčių.

Kas Galima Džukijoje

Lietuvos žinios iš dzūkų Dainavos krašto praneša apie ūkininką Vincą Giedrį (Raitininkuose), kuris "nederlingoje žemėje" sugebė dešimtyje hektarų "išlaikyti 5-7 melžiamas karves, 2 dirbamu arkliu, užaugina ir parduoda per metus 20 bekonų, neskaitytą, prieaugliaus".

Vyt. Širvydas

Atakuoja TVA. — Wendell L. Willkie atakuoja TVA vadindamas ją brutualia. Jis reikalauja, kad kongresas įsikisčių į šį dalyką ir sutvarkytų elektros kainas.

LIETUVOS KARIUOMENĖS DVIDEŠIMT METŲ SUKAKTIS

(Taša iš pereinoto num.)

Tačiau viešas balsas — atsisaukimas į tautą stoti į ginkluotus būrius jau buvo prieš kelias dienas paplites po Lietuvą. 1918 m. gruodžio 29 d. buvo išleistas pirmas viešas atsisaukimas stoti savanoriais ir organizuojama Lietuvos kariuomenė.

1919 m. sausio pradžioje iš Vilniaus lietuviams teko pasitraukti, nes jį 5 d. užėmė bolševikai. Tolimesnis kariuomenės kurimas vyko Kaune, Alytuje ir kt. vietose. Tokiai jaunutei, vos bepradedančiai formuotis Lietuvos kariuomenei teko stoti į sunkų laisvės gynimo darbą.

1919 metais kovos ėjo sekmingai. Nors priešai buvo užėmę didžiausią mūsų žemės plotą, bet vienas po kito vis buvo atvaduojami Lietuvos kaimai ir miestai. Gegužės 19 d. buvo apvainikuotas mūsų ginklo laimėjimas išvadavus Panevėžį, toliau kitas vietas, kol pagaliau sekmingomis rugpiūčio 24-30 dd. Dauguvos kovomis vienas priešas — bolševikai buvo galutinai išvysti iš Lietuvos.

1919 m. spalį mėn. pradžioje prieš bolševikus ir lenkus palikus silpnesnes jėgas, buvo atsikreipta prieš puikiai ginkluotą ir didelio karo patyrimo priešą — bermontininkus. Tuo tarpu mūsų apsiginklavimas buvo slėpimas. Tačiau ir čia ataklumas ir ryžtumas jėgą nugalėjo.

NEW YORK, gruodžio 1 d. — New Yorko žydų draugijos pasiryžusios čia surinkti apie penkis milijonus dolerių Palestinos, kur tikimasi apgyvendinti keliolika tūkstančių Vokietijos žydų.

Iš Kur Vėjas Pučia

ALBINAS ŽUKAUSKAS

Šią novelę perspausdiname iš šių metų "Lietuviško Baro" nr. 5. Pastaraisiais metais Vilniuje bręsta ir auga stiprių literatūrinių jėgų, kurias mes permaži pažįstame.

Paukščiai skrido iš užmarės būriais, tūpė medžiuosna ir ant arimų. Plyšo ir perplyšo alksnynai nuo dainų.

—Koks žavėtinasis pavasaris—prabilo mokytojas Šlakutis į Šliaužį.

Šliaužys jau atuntą dešimtį varo. Sėdi ant zovelnės ir išrodo, kaip perkūnų apskaldytas, jrambėjęs senmedis, apžėlęs, apsamojojęs. Plaukai jo dar katorginio caro skustuvo skusti, išliko tankūs ir bėri be žilės.

—Nuostabu—juokėsi kaimynai.—barza dvi dešimčia metų jaunesnė už plaukus ir jau žila.

—Taip sau, kaip pavasaris—Šliaužys paklė galvą.—Tuoj prasidės laukarys, Seja. Ne visi turi sėklos. Šalniuose, pasakojas, jau pristigę pašartės.

Mokytojas sukrunėjo: —Hm, hm... Ir paukščių šiemet labai daug parskrido iš užmarės. Čiulba gražiai taip. Gieda. Net alksnynai plaška.

—Kad aš, sūnau, mažai ką prigirdžiu. Zemsčiau galvą kai sumušė, tai ir likau priekurty.

Mokytojas sukasi nepatenkintas. Koks aš jam sūnus, galvoja. Samanius toks toks, palaikis, o dar sūnau, girdi... Jis pasisuka ant penties ir nuėina sau. Pasukė į plikbajorį Gluščių.

Pašaipios Šliaužio akys palydį jį toli. Šlakutis jaučia tas akis ant savo sprando ir jam nesmagu. Jis skuba pranękti už užsikimimo.

Šliaužys jau atvirai juokiasi. Išsisiepia bedantė burna ir smarkas kratosi. Daug ironijos turi bedantių juokas.

—Mano žodžių neužmėgo. Sūnum pavadinau jį. Ponėkas matai. Piemengalys. Seniai čia pas Siaurabardžį kiales ganė. Paskui bendrabučiai davė mokslus. O dabar sodiečių vengia. su ponais tik. Susitiks, "koks žavėtinasis pavasaris, paukščiai čiulba." maivosi, kaip koks, nerado palyginimo.—O paklaustų, kas slėgia, kas

sopa, ar pašartės turit, kaip javai po žiemos. Ech...

—O kur tu, išgama?! Pas Gluščių sukū?— Senis atsistojo ir jau atokiai nuėjusiam gražėsi lazda:

—Su panaitėm trintis. Žinoma, "koks žavėtinasis pavasaris." O ten šilkinės kojinitės blykst pablykst. Už kulno čiupt... Kas jam, savas žmogus rūpės?

Čia jis norėjo dėbėti žodį biauų įkandžiu, čia jį prakalbino Sekmaičių Antanas:

—Užeitumėt, tėvuk, gal pas mane? Karvei kas galas užėjo. Nesikelia. Paklėm ant šlejų, pakabinom—stovi, šlėjas paleidi—vėl grįuva.

—Gal atariją pametė?

—Rodos, kad ne. Šiaip koks galas.

Du vyrai—senas ir jaunesnis—žengia per kaimą. Daug kartų matytas pavasaris, nemažiau kartų girdėtas paukščių čiulbėsų beveik nepasiekia jų jausmų.

Kalba nukrypo prie mokytojo Šlakučio:

—Šmūtas—pradėjo Antanas, žiūrėdamas į gelsvą nuo saulės ir molio vandenį, į žydinčius gelsvus karklus paupy.

—Taip—atsiduso Šliaužys—išsigimė. O kas galėjo manyti.

—Jo tėvas, oho, vyruti!... Bendras katorginis skustuvas mums abiem galvas skutė. Obūjlys nekrito po obelimi. Nukrito po erškėčiu piktuoju.

—Svėtima duona, matai, pakvipo. Žinia, balta, sviestu patepta. Juoda užspringtų toks.

—Seniau kitoki buvo vyrai—senų žmonių būdu pradėjo Šliaužys.

—Atsimeni Sardoką. Keturių klasių buvo. Tokio mokslo! Nelyginant dabar universitetas koks. Iš trobos trobon eina padieniai ir vaikus moko. Vieną dieną pas mus, kitą pas Umbrazūną, trečią vėl pas Paluti, Miega ir valgo padieniai pas kiekvieną. Arklio reikia kelionei—duodom. Zdančių, Pakvaipą, Staniulį—neturtingus atleidom nuo mokytojo išlaikymo pareigos.

Vyras buvo.

—Yra ir dabar kietų ir mokytų žmonių—paspriėšino Antanas.

(Daugiau bus)

GENEROLO NIESSELIO ATSIMINIMAI

Prancūzų generolas Niselis lėš nuo lenkų atsiginti. Ir taip tikrai atsitiko.

Lenkai skundėsi Alijantų Premjerų konferencijai Paryžiuje, kuri jų atydą atkreipė. Pasaulio karo pailaubos pirmąjį paragrafą, kuris reikalavo, kad Vokietijos armijos pasiliktu buvusiuose Rusijos kraštuose, kad jos nepamainys alijantų armijos.

Jei mes žvilgteterėsim į laikus tuojaus po karui, aiškiai pamatysime, kad Prancūzija labai norėjo ir mėgino gelbėti visokiais būdais sutverti didelę Lenkiją, kad ta galėtų reikalauti atsitikus, padėti Prancūzijai Vokietiją paimti į kariskās žnyples. Dar karui nepasibaigus lenkai buvo išleidę žemėlapij kuriame Estija, Latvija, Lietuva ir Ukraina buvo Lenkijos subėžuose.

Kovas frontuose 1919 m. nemaža lietuvių kariui sunkino ir vidus. Čia dar tebebuvo gausu vokiečių, kurių dauguma buvo nedraugiškai mums nusidėję. Nekartą ir iš pasaly pultėvą mūsų karius. Atsiminkime kareivio Prano Eimučio mirtį beginant Amerikos karo atstovus. Panašiu užpuolimu ir nužudymų buvo labai daug. Be vokiečių buvo vietos bolševikų ir lenkų, kurie savo keliu rengė perversmus Lietuvoj.

Stai koks, trumpai peržvelgtas, Lietuvos kariuomenės pirmųjų metų kelias. Pasibaigus kovų laikotarpiui kariuomenė neapsnūdė, bet intensyviai dirbo ir tebedirba, nes Lietuvai netrūko ir netrūks pavoju. Šiandien Lietuvos kariuomenė stovi modernių kariuomenių eilėse, kaip ginklavimo, taip ir apmokymo atžvilgiais.

Nežiūrint, kad Rusija ir tūlos kitos šalys Lietuvos nepriklausomybę buvo seniai pripažinę, Amerika ir kiti alijantai tepripažino tik liepos mėnesį 1922 metais. Dar vis buvo jų tikėtasi, kad Lenkija ją paimis į savo nevelnų glėbį.

teikta, ją visgi Lietuvai nei Prancūzijai nei kiti alijantai nesilūle ir nedavė. Nedavė Lietuvai nei jokių geresnių ginklų ir rodos, kaip atsimenu, Niselio misija buvo uždraudus vokiečių kariuomenei parduoti savo ginklus lietuviams, o tuo pačiu laiku alijantai, ypatinąjį prancūzai, davė baisybės ginklų ir pinigų lenkams. Aš neturiu jokios abejonės, kad jie tai darytų ir dabar, jei tik lenkai būtų jiems ištikimi, ne kaip jie yra, kad tik turėti didelę Lenkiją, palankią Prancūzijai ir nedraugingą Vokietijai.

Aš netūrėjau jokios abejonės, kad galutinai vokiečiai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos išeis lauk. Tiesa, nors bermontininkai-avalovai buvo Lietuvą puolę visgi jie turbūt menka turėjo reikalo su Vokietijos tikra valdžia. O jei ir turėjo, gal buvo manyta, kad būtu geriau tas tris šales parduoti jiems (jei nebuvo geresnės išeišos), ne kaip Lenkijai.

Prancūzų ir kitų noras atiduoti tas šalis Lenkijai nepavyko. Geriaus buvo pakentėti po vokiečiams vieną metų ilgiam, negu kaip papulti lenkams ant visados.

Lenkų elgesys vėliaus pilnai patvirtino mūsų nužiūrėjimą. Žinoma, nei lenkai nei vokiečiai mūs tautos draugais nebūvo ir nebūs. Mūs tauta pati turi sumanyti priemonės, kurios duotų jai pilną teisę viso pasaulio akyse likti nepriklausoma ant visada. Vienas ir nuolatinis tyliųjimas vargiai užtikrintis kitas valstybes, kad jos Lietuvą nekabintų. Kaip mes netylėjome karo laiku ir keturis metus po karui, tai lai dabar pasirūpina apie tai tie, kurių rankose mūsų tauta randasi dabar. Mes, visi tautininkai ir katalikai, galėsime gelbėti ir patys šį tą nuveikti ir vėliau tik ne tylėjimu.

Vincas F. Janėkuska

VIENYBĖ

ISVYKO VIENYBĖS DIEN- RASČIO REIKALAIŠ

VIENYBĖS dienraščio redakcijos štabo narys Juozas Grajauskas išvyko į dvi dideles lietuvių apgyventas kolonijas: Baltimorę, Md. ir Philadelphia, Pa.

J. Grajauskas aplankys visus tenkičius vienybičius ir užves artimesnius santykius sudarydamas tamsesnius ryšius su vienybininkų šeimos širdimi —VIENYBĖ.

Ir tolesniu laiku VIENYBĖS redakcija ir administracija siūš iš savo štabo įgaliotus asmenis į įvairias lietuvių kolonijas tikslu artimiau užmegsti ir palaikyti gilesnius santykius su pačiais vienybininkais ir plačia lietuvių visuomene.

Norwoodietė Vasiliauskienė viešėjo Brooklyne

Pasišventusi sandariečių ir aplamai tautinės veiklos darbuotoja, ponja G. Vasiliauskienė iš Norwood, Mass., apie savaitę laiko viešėjo Brooklyne pas jauniausią sūnų, technikos inžinierių Vasiliauską ir pas kitus gimines. Buvo atvykusi į savo brolio sūnaus, p. Jurge-liuno, vestuves.

Pasinaudodama proga, ponja Vasiliauskienė su sūnum dalyvavo lakūno P. Šaltenio pagerbimo bankiete pereiną šeštadienį. Taipgi aplankė ir VIENYBĖS redakciją. Mat, ponja Vasiliauskienė yra uoli VIENYBĖS rėmėja ir skaitytoja, tad jai buvo svarbu susipažinti su mūsų dienraščio įstaiga.

OPERETĖS CHORO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Šį penktadienį, gruodžio 2 d., 8 val. vak. Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje įvyksta Operetės narių bendra choro pamoka.

Kviečiami visi dalyvauti ir atsivesti savo draugus.
Valdyba.

TEATRAI UZPILDYTI ZMONEMIS

Paskutiniu laiku jaučiama didesnis publikos kino teatrų lankymas. Tas motyvuojama, kad esą blogesnės oro sąlygos pasivaikščioti, todėl laisvą laiką patogiau ir naudingiau praleisti teatruose.

AUKOS LEKTUVO FONDO SKOLOS PADENGIMUI

Per pereiną šeštadienio vaisės, kurias surengė Dariaus-Girėno Aero klubas ir Amer. Liet. Tautinio Jaunimo Sąjunga. Lietuvos šaulių pirmųjų sparnų rėmėjams ir lak. P. Šalteniui keletas nuosirdžių lietuvių dar prisidėjo likusios lėktuvo skolos padengimui. Pažymėtina, kad ponas Juozas Citavičius ir p-lės Stasė Augutyte jam pirmiau prisidėjo savo aukomis, dabar jas dar paantrino. Aukavusių pavardės: Stasė Augutyte — \$5.00, Juozas Citavičius — \$5.00, Antanas Gudonis — \$5.00, Vincas Lunskus — \$5.00, Kazys Kairys — \$2.00, Bill Gimbutis — \$1.00, Už knygutes "Dainuokim" \$8.20.

Siems nuosirdiems aukotojams reiškiamė gily padėkos žodį. Kartu mums teikia šios aukos pasitikėjimą, kad ir kiti paseks šių nuosirdžių aukotojų keliu. O tuomet nei jusime, kaip greitai baigsime pradėtą darbą. O atlikę jį sekmingai džiaugsimės šiuo kartu auginda mi Lietuvai šaulius lakūnus, kurie ir oro erdvėse budės, Tėvynės sąrgyboje.

D.-G. Aero klubo sekr.
A. Alekna.

RUOŠIAMĖ NEPRAPRAS- TAM BALIUI

Jau eilė greatneckiečių įsigijo bilietus į Dariaus-Girėno Aero klubo Gręat Neck, L. I. skyriaus ruošiamą lak. P. Šalteniui sutikimo vakarienę, kuri įvyks gruodžio 11 d. Kasmočių salėje. Komitetas ragina ir kitus bilietus įsigyti iš anksto, nes rengėjai nori žinoti kiek svečių bus ir dėl kiek svečių rengti valgius.

Vakarienės programą numatyta turininga ir įdomi. Be muzikales programos dalies bus kalbos. Kalbės žymūs kalbėtojai, svečiai ir lak. P. Šaltenis tik ką grįžęs iš Lietuvos ir Vilniaus krašto. Jis ne tik papasakos įspūdžius iš Lietuvos ir Vilniaus lietuvių gyvenimo, bet ir apie dovanos-lėktuvo įteikimą. Be to, visi lėktuvo fondo rėmėjai bus apdovanoti dovanėlėmis, kurias Šaltenis atvežė išžanga—\$1.50. Pradžia 6 val. vakare.
Rep.

Adventų sekmadienių baigėsi "good time"

Pereitas sekmadienis—Adventų sekmadienis. Tikras katar-

likas per Adventus susilaikė nuo pasilinksminimų ir kitų pramogų. Taigi, laikinai nutrauktas "good time."

Netrukus ateis Kalėdų Šventės. Tada...

DABULIAM GIME DUKRELE

Sekmadienį, lapkričio 27 d., Vinco ir Petronės Dabulių namuose, 48 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. įvyko puiki krikščionių puota. Žinomų Dabulių šeima pasididino daugiau viena dukrele. Ją pakrikštino vardu Teresa-Elzbieta. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, North 5th Street.

Kūmai buvo, jaunas Vincas Vyšnius ir Marijona Klimčiauskienė, abu iš East New Yorko. Svečiai dalyvavo: Jurgis Andriškevičius, Valentinas Klimčiauskas, Albertas Gysis, Vincas Vyšnius, Jadvyga Vyšnienė.

Dubulių šeimą sudaro trys dukterys ir vienas sūnus. Jų sūnus Vincas, 9 metų, pasižodo, labai gerai yra pramokęs lietuvių kalbą ir moka padainuoti lietuvių kalboje ir dainelių. Tai parodo Dabulių šeimos gerą tautišką susipratimą!
Vincas J. Vyšnius.

METINIAI DRAGIŲ SUSIRINKIMAI

Pirmomis gruodžio mėnesio dienomis šaukiami veik visų draugijų bei organizacijų metiniai susirinkimai. Kai kurių organizacijų jau bus ir paskutiniai susirinkimai šiais metais. Taigi, dabartiniu laiku visose organizacijose "rugiapiūtė". Da romos metinės atskaitos, skelbiami naujų narių vajai, renkami kandidatai į valdybas ir perrenkama valdyba.

Kiekvienos draugijos bei organizacijos būtų laikytina pareiga parašyti nors trumpą žinutę į savo laikraštį iš savo ornuveiktų darbų vaisių, perrinktos valdybos daviniai.

Gera būtų pačiam laikraščiu, sveika pačiai organizacijai, įdomu lietuvių visuomenei.

VALOMAS SNIEGAS

Pereitą savaitę iškritęs gausus sniegas gerokai sutrukdė judėjimą daugelyje valstybių ir miestuose. Tas pat buvo ir didžiajame New Yorke. Gatvekariai ir busai kurį laiką visai negalėjo važinėti.

Paskutinėmis dienomis kietai suvažinėtas sniegas, vietomis net ledu virto, bandomas nuo gatvių nuimti ir vartojama įvairūs valymo būdai.

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

ORO SĄLYGOS KEICIASI

Pereitą savaitę gausiai iškritus sniego buvo manoma, kad jau prasideda tikra žiema ir būsią daugiau sniego. Bet pasirodė atvirkščiai.

Oro tyrimo biūrai randa, kad tikroji žiema, taip sakant su sniegu, prasidės tik vėliau. Galimas dalykas, kad oras gali būti šaltas, bet protarpiais galima tikėtis net ir lietaus kritulių.

Paskutinėmis dienomis oro atmosfera yra gana patenkinama. Šalčio temperatūra svyruojanti, bet didelio temperatūros kritimo artimu laiku nesitikima. Daugiausiai sniego iškrito bene Naujosios Anglijos rytinėje dalyje.

MINĖS TRIJŲ VALSTYBIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS

The Baltic American Society kviečia visus lietuvius dalyvauti jų trijų valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos dvidešimties nepriklausomybės metų sukaktuvių proga rengiamoj vakarienėje ir šokiuose.

Ši vakarienė ir šokiai bus Cornish Arms viešbutyje gruodžio 10 dieną, 8 valandą vakare, 311 W. 23rd St., New Yorke.

Kad nesudarius sunkumo su užsakymu vietų—bilietus jūs galite gauti VIENYBĖJE. Bilietų kaina \$2.00 asmeniui.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Būk tikras, kad pirksi sau vyną ir degtinę žinomoje Krautuvelyje
MANHATTAN LIQUOR
Krautuvelyje yra didžiausia ir parduoda žemiausiomis kainomis visame Williamsburge
264 GRAND ST., kampas Roebling Str. Brooklyn, N.Y.

SPECIALIS SIOS
SAVAITĖS PIRKINYS
OLD MATURITY gryna ruginė (Straight Rye) degtinė 4 mt. senumo 90 proof. Reguliarė kaina pantei \$1.39 Dabar parduodama \$1.09 Reguliarė kaina kvrt. \$2.6 Dabar parduodama \$2.09 visokiausių rūšių degtinių Didžiausias pasirinkimas Tel. EVergreen 7-1645 License No. L886

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
80 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel. 1 Trianglo 5-3622

168 GRAND STREET,
Tel. 1 EVergreen 8-7179

SIUNTINIŲ I LIETUVĄ SIUNTEJAMS ŽINOTINA

Siuntinius išsiuntus po gruodžio mėnesio 10 dienos, Lietuvoje juos gaus tik po Naujųjų Metų.

Amerikos paštu valdyba praneša, kad siuntinius į Lietuvą siunčiant ir norint, kad jųsi giminės juos gautų Kalėdoms, jūs turi pasistengti juos išsiųsti ne vėliaus gruodžio mėnesio 10 dienos.

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų: prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

IEŠKO DARBO

IEŠKAU DARBO prie automobilių taisyymo. Turiu ilgą metų patyrimą. Sužinoti: VIENYBĖS administracijoje. (274-6).

WE PAY YOU 65
TO SAVE REGULARLY
BUSHWICK SAVINGS BANK
GRAND ST. N. GRAMAM AVE. BROOKLYN

Angliai! Angliai!
Pirkite Anglius Dabar!
LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue,
Nes kainos nuo spalio 1 d. pabrangs.
Telefonuokite tuojau
Evergreen 7-7550
Brooklyn, N. Y.

**DOMĖS VISIEMS BIZ-
NIERIAMS**
Jau laikas būtų susirūpinti ir duoti savo skelbimus per VIENYBĖ Kalėdų Šventių ir Naujų Metų progą.

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA
APTEIKA
LIETUVIS PAS LIETUVI
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 423 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

SALDAINIŲ KRAUTUVE
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams
ESTATE of A. J. VALANTIEJUS
T. FRED LEFEVRE, Manager
54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEWton 9-4464 & Michigan 2-1717

BARRY P. SHALINS
(BALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770
Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
Visi tie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Lietuviškas Monopolis
KIEKVIENĄ SAVAITĘ TURI DEGTINIŲ NUPIGINTOMIS KAINOMIS
ŠIĄ SAVAITĘ YRA ŠIOS:
REPUBLIC STRAIGHT RYE, 90 proof 2½ metų senumo. Kaina: kvoorta \$1.89 pantė 97c. Ši degtinė yra padaryta iš grynų rugių, prisilaikant Marylando formulę ir tradicijų.
TWO NATURALS, Glenmore Kentucky degtinė, 1 metų senumo 90 proof, kaina kvortai \$1.45. 3 kvortos už \$4.00.
REPUBLIC LIQUOR STORE
415-17 KEAP STREET, BROOKLYN, N. Y.
Arti Grand Street Telefonas: EVergreen 7-2089 LIC. No. L 72

TARZANAS DRĄSUOLIS
Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

38. Negalėdamas vienas atimti iš didelio būrio vedamuosius belaisvius, Tarzanas pasiryžo laukti, kol visi ateis į Zambės kaimą. Ten jis galės bandyti savo draugus gelbėti. O tuo tarpu jis sugalvojo pažiūrėti, kaip jaučiasi paliktas urve sergantis daktaras Brooks ir jo beždžionaitė Nkima.

...Kai Tarzanas paliko urve sergantį daktarą, Nkima begalo didžiausią savo pareigomis slauginti baltąjį žmogų. Ji nuolat nešiojo ligoninui iš upelio vandenį ir siūlė gerti paliktas gyduokles, ar tas reikėjo, ar ne. Nkima jautėsi labai galiniga ir protinga, galinti tarnauti baltam žmogui.

Laikas ėjo. Laukiniai žmonės apylinkėje nesirodė. Nematydama jokio pavojaus Nkima įgijo daug drąsos ir narsumo. Dažnai ji tupėjo prie urvo angos su dideliu pagaliu rankoje, rodydama kaip ji gins baltąjį žmogų, jei laukiniai ateitų jo paimti. Ji nieko neleidanti įeiti į urvą.

Bet menkosios beždžionaitės narsumas staiga pražuvo, kai laukinių būrys iškričių atėjo į tas vietas, beieškodamas daktaro Brooks. Pamačiusi juoduskus. Nkima ūmai numetė savo pagalių ir, kaukdama išgasties balsu, pasislėpė medžių viršūnėse. Ir ką gi galėjo daugiau daryti menkas gyvulėlis?